

Illegale versies van Windows

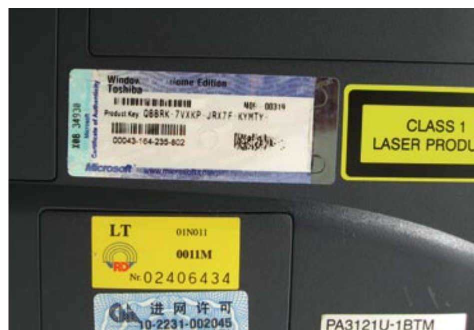
Help! Mijn Windows is illegaal!

Heb je ooit zelf een geleende Windows XP geïnstalleerd? Of heeft de computerwinkel dat voor je gedaan, zonder dat je een echte "licentie" hebt voor Windows? Dan krijg je sinds enkele maanden wellicht ook een onrustwekkend "ballonnetje" te zien en kan je geen updates meer uitvoeren. Hoe zit dat nu precies? En hoe kan je je in regel stellen? Clickx zocht het voor je uit. FREDERICK GORDTS

Als je een pc koopt in de winkel, of op internet, dan krijg je daar vaak een versie van Windows XP bij. Deze is al geïnstalleerd en kan je meteen gebruiken. Of het gebruiksrecht, of de licentie, legaal is, weet je niet: Windows werkt, en dat is voor de meeste mensen genoeg. Staat er op je pc een sticker (met hologram) en een Windows-sleutel, dan heb je wellicht een legale versie. Soms wordt een pc zonder besturingssysteem geleverd, en moet je het zelf installeren. Ook dat is geen probleem: je koopt een zogenaamde "retail"-versie in de winkel, installeert die en... klaar. Of is het allemaal toch niet zo eenvoudig?

Activeren en registreren

Installeer je Windows XP, of start je een nieuwe pc voor de eerste keer op, dan moet je een product key, sleutel of productcode intikken.

De productcode vind je soms op je pc...

... of in de doos van een "retail"-versie van XP.

Deze code staat op het hologram van je nieuwe pc, op het cd-hoesje naast een hologram of in de doos als je een nieuwe Windows-versie koopt. Zo'n productcode bestaat bij Windows XP uit vijf groepen van vijf letters of cijfers. Geef je die in, dan gaat Windows na of de code klopt. Is dat het geval, dan kan je verder gaan met de installatie. Aan het einde van de installatie moet je Windows echter activeren. Dat hoeft niet meteen, maar als je dit niet binnen de 30 dagen doet, kan je Windows niet meer gebruiken. Tijdens de activatie wordt er via internet (anoniem!) nagegaan of de productcode klopt en of die wel bij de geïnstalleerde versie past. Daarnaast kijkt Microsoft na of de sleutel al gebruikt werd. Is alles in orde, dan wordt jouw Windows geactiveerd en kan je die blijven gebruiken. Registreren kan ook, maar hoeft niet. Je geeft bij registratie gewoon gegevens door aan Microsoft (naam, adres, e-mailadres) om in de toekomst op de hoogte gehouden te worden over nieuwe producten. Ons advies: registreren is overbodig en biedt je niets extra.

Een voordeel... voor Microsoft

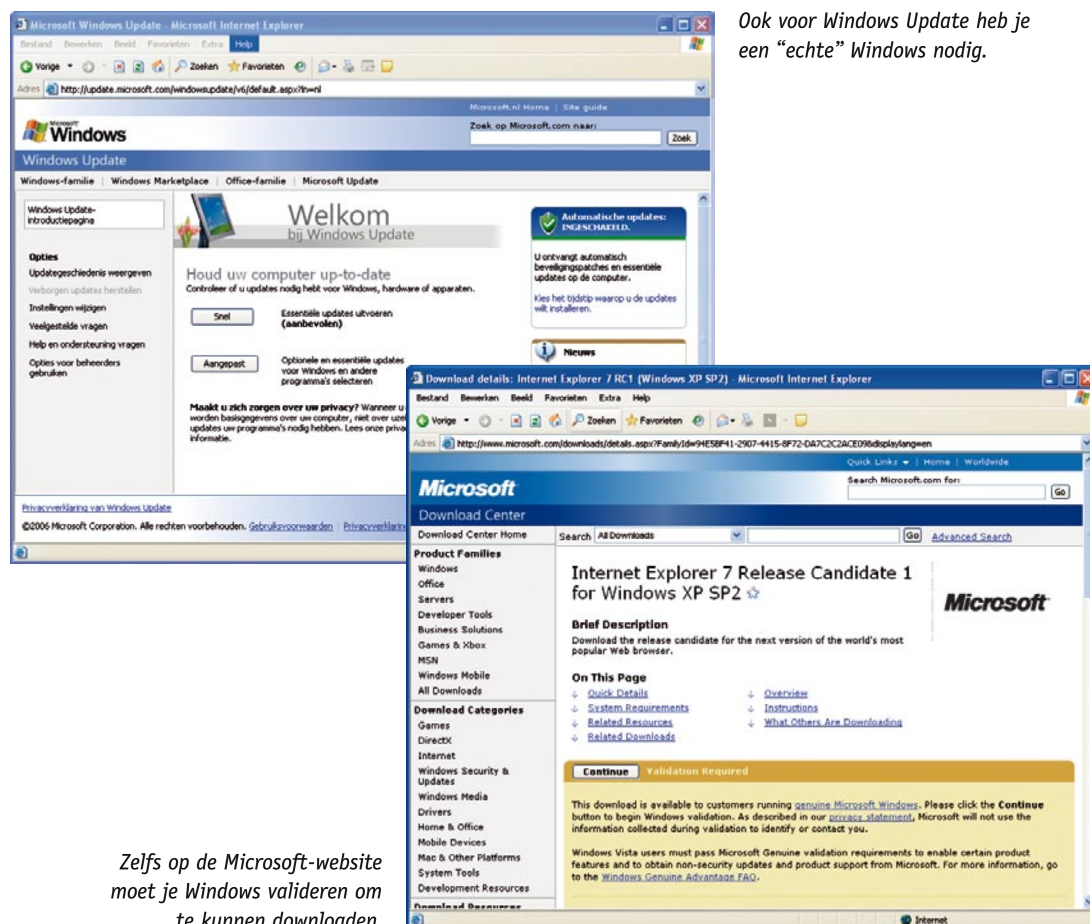
De techniek die Microsoft gebruikt om na te gaan of je een legale versie van Windows hebt, heet Windows Genuine Advantage (of WGA). WGA wordt geïnstalleerd als je Windows Update uitvoert of wanneer Automatische Updates geactiveerd zijn. Die updates zijn erg belangrijk: ze dichten (veiligheids-)lekken in Windows, maar stellen je ook in staat om nieuwe versies van software, zoals Internet Explorer, Media Player of een Service Pack, te installeren. Vroeger kon je voor nieuwe versies van bepaalde software gewoon een bestand downloaden, maar dat is verleden tijd. Voordat Microsoft je een bestand, zelfs buiten Windows Update, laat downloaden, wordt er nagegaan of je software wel "legitiem" is. In Internet Explorer gebeurt dat met een ActiveX-toepassing die je de eerste keer moet installeren. Voer je deze validatie niet uit, dan kan je geen bestanden downloaden. Ook vaak gebruikte hulpprogrammaatjes, zoals PowerToys of TweakUI, vereisen een legale versie van Windows. En het gaat ver: download je een bestand op een andere (legale) computer, dan denk je misschien dat je dit bestand naar een andere computer kan versassen en op die manier installeren. Dat blijkt in de meeste gevallen echter niet te lukken: ook het installatiebestand zal nagaan of je wel een legale Windows-versie hebt.

Hoe werkt WGA?

De werking van WGA ligt voor de hand: na de installatie (die ongemerkt gebeurt) controleert een verborgen programma de productcode van Windows. Deze code wordt, samen met de taal van het besturingssysteem, de versie van Windows, informatie over het moederbord en het merk van de pc en andere gegevens, via internet doorgestuurd naar een Microsoft-server. Die controleert of de informatie geldig is en of de productcode wel bij die computer hoort. Is dat het geval, dan wordt Windows gevalideerd. Elke

NIEUWE HARDWARE?

Eenmaal geactiveerd, kan je Windows XP oneindig lang blijven gebruiken zonder nieuwe activatie... tenzij je bepaalde hardware van je pc vervangt. Als je pc bijvoorbeeld stuk is en er een nieuw moederbord geïnstalleerd wordt, dan zal je XP opnieuw moeten activeren. Het aantal keren dat je kan activeren is wel beperkt tot (ongeveer) drie. Zit je over die limiet, dan kan je bellen naar een gratis nummer van Microsoft. Vervolgens lees je de (lange!) code voor, en als je een geldige reden opgeeft, krijg je een speciale sleutel waarmee je opnieuw kan activeren. Doe je dit echter te vaak, dan kan Microsoft beslissen om geen nieuwe codes meer uit te geven! Het toevoegen van randapparatuur zoals een usb-lezer, een digitale camera of een webcam heeft gelukkig geen invloed op de heractivatie.

Ook voor Windows Update heb je een "echte" Windows nodig.

Zelfs op de Microsoft-website moet je Windows valideren om te kunnen downloaden.

VERSCHILLENDE LICENTIETYPES

Er bestaan heel wat verschillende versies van Windows XP. Ten eerste kan de taal verschillen, samen met de uitvoering (Home of Professional). Maar dat is nog niet alles: ook de licentie van Windows kent verschillende varianten:

- **Retail (Engels voor kleinhandel):** koop je Windows XP in een echte doos in de winkel, dan heb je een retail-licentie. Zo'n versie kan je op eender welke computer installeren, op voorwaarde dat je Windows maar op één computer tegelijk installeert. Koop je dus een nieuwe pc, dan kan je Windows op die nieuwe pc installeren en activeren, als je het besturingssysteem maar verwijdert op de oude pc. Ondersteuning kan je rechtstreeks bij Microsoft krijgen.
- **OEM (Original Equipment Manufacturer):** krijg je Windows bij je pc, dan heb je een OEM-licentie. Op je pc staat dan meestal een productcode geplakt. Een OEM-versie van Windows mag je enkel installeren op de pc waarbij hij geleverd werd. Je kan de productcode van een OEM-versie dus niet gebruiken op een andere pc, zelfs als je de huidige pc verkoopt of als die stuk gaat! Technisch lukt het soms wel om zo'n OEM-versie op een andere pc te installeren, maar wettelijk gezien mag het dus niet. Ook op internet (bijvoorbeeld op eBay) kan je vaak OEM-versies kopen. Zo'n OEM-versie wordt dan geleverd met een stukje hardware (zoals een muis) en is twee tot drie keer goedkoper dan een retail-versie. Maar volgens Patrick Viaene van Microsoft mag dit eigenlijk niet, en is het dus geen legale oplossing. Ondersteuning bij dergelijke versies wordt geleverd door de fabrikant van de pc of hardware en is vaak beperkter dan bij de retail-versie.
- **Volume licensing:** heel grote bedrijven kopen honderden XP-licenties aan en krijgen dan een speciale productcode. Dergelijke productcodes vind je vaak op internet, maar mogen enkel gebruikt worden binnen het bedrijf dat ze aankocht. Gebruik je zo'n productcode, dan zal Windows niet gevalideerd kunnen worden.

OEM-versies vind je snel op eBay.

Daarnaast biedt Microsoft ook nog versies aan die specifiek bedoeld zijn voor studenten ("academic") en zo'n 50% minder kosten dan de retail-versies. Zoals je uit de tabel kan afleiden, is een OEM-versie al snel honderden euro's goedkoper. Heb je een OEM-versie, dan heb je wel recht op een Upgrade-versie van een volgende versie van Windows. Let wel goed op: hou steeds de "oude" Windows-licenties en -software bij. Een upgradelicentie is namelijk alleen maar geldig als je kan bewijzen dat je een vorige versie had. Om op zeker te spelen, hou je dus alles bij, inclusief de doos (als die er is), de productcode en de factuur.

PRIJSVERSCHILLEN

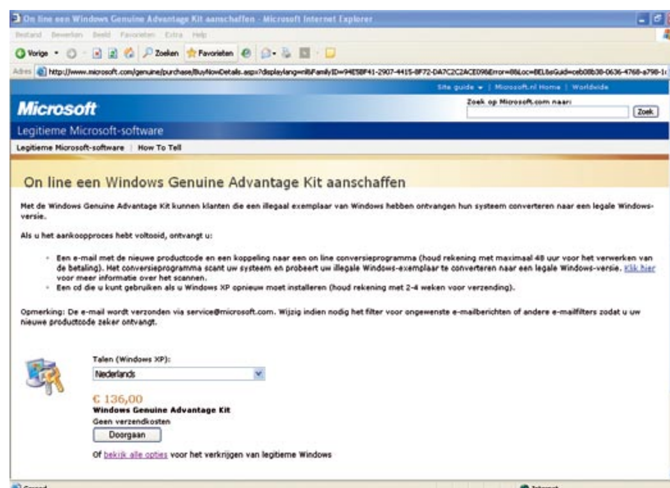
	XP HOME RETAIL	XP PRO RETAIL	XP HOME OEM *	XP PRO OEM *
Full	€ 280	€ 415	€ 90	€ 100
Upgrade	€ 130	€ 280	bestaat niet	bestaat niet

* Gemiddelde prijzen op eBay

twee weken wordt de informatie trouwens opnieuw door Microsoft gecontroleerd. Let wel op: Microsoft komt je naam of adres niet te weten.

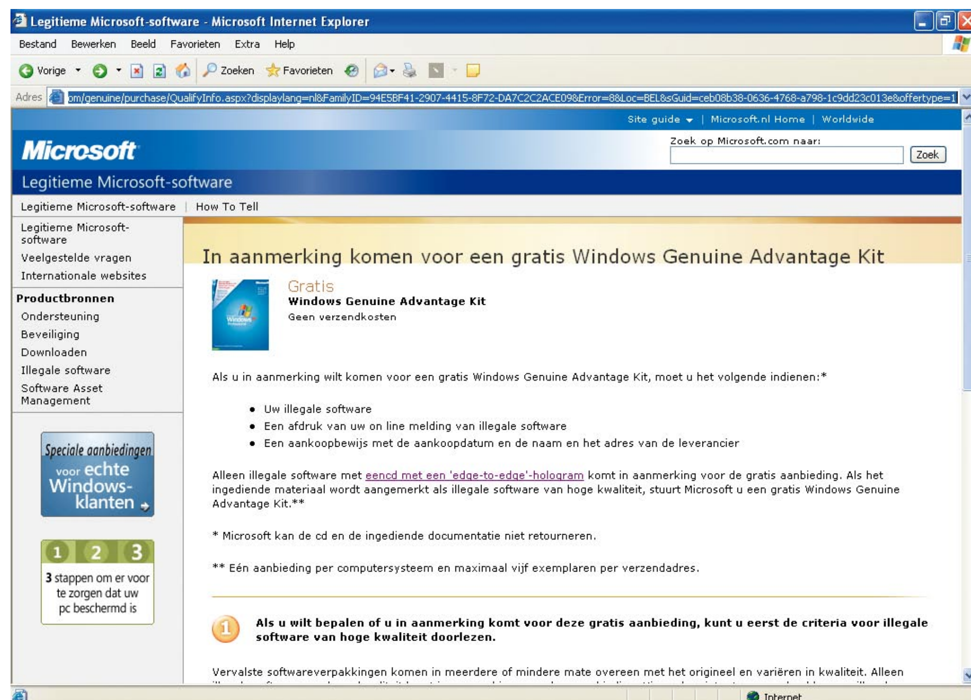
Speciale aanbieding

Naast het feit dat je geen updates meer kan binnenhalen als je een illegale versie van Windows hebt, maakt Microsoft het je nóg lastiger. Bij het opstarten van je pc verschijnt een ballonnetje met de tekst "Dit is geen geldig exemplaar van Windows. U bent mogelijk de dupe geworden van softwarevervalsing." Daarnaast krijg je nog een waarschuwing te zien als je aanlogt met een andere gebruikersnaam, en moet je vijf seconden wachten voor je op Aanloggen kan klikken. Bovendien verschijnt er een icoontje in het systeemvak naast de klok. Klik je hierop, dan wordt Internet Explorer geopend. Je krijgt een venster te zien met de titel Dit exemplaar van Windows is niet legitiem... en meteen ook de mogelijkheid om een "legitieme productversie" te kopen. Je betaalt – per kredietkaart of overschrijving – € 136 voor de Pro-versie of zo'n € 90 voor de Home-versie. Je krijg per e-mail meteen een legale productcode en software waarmee je die kan invoeren. Op die manier hoef je Windows niet opnieuw te installeren. Enkele dagen later zit er bovendien een Windows XP-cd in je bus... Maar pas op: de licentie die je koopt, staat gelijk met een OEM-licentie. Je mag deze "goedkope" versie dus nooit op een andere pc installeren! Patrick Viaene, verantwoordelijke voor licenties bij Microsoft, zegt dat ongeveer 28% van

Voor € 136 ben je weer in regel!

Een gratis licentie... als je opgelicht werd.

de (professionele) Windows-installaties geen geldige licentie heeft. Cijfermateriaal over het percentage dat alsnog een legale productcode koopt via deze webpagina is er niet, maar het is in elk geval een succes, aldus Viaene. Viaene voegt er aan toe dat Microsoft de gegevens (naam en adres) niet doorgeeft aan derden. Je moet dus geen boete verwachten omdat je aangeeft dat je in het verleden met een illegale versie van Windows werkte.

Mijn versie is echt legaal!

Hoewel het niet vaak voorkomt, kan het zijn dat je zeker weet dat je versie legaal is. Misschien heeft de computerwinkel waar je je pc hebt gekocht wel een dure licentie in rekening gebracht? Maar heb je geen doos met een productcode of een OEM-versie met een code op de pc of cd, dan bestaat de kans dat je toch geen legale versie hebt. Is je Windows cd-rom echter voorzien van een hologram (over het hele oppervlak van het schijfje), dan kan je dat melden bij Microsoft. Je moet dan de cd opsturen, samen met de factuur of het aankoopbewijs met het adres van de handelaar. Microsoft stuurt je dan, na onderzoek, gratis een nieuw exemplaar en een nieuwe licentie op. Let wel op: zelf gekopieerde schijfjes (op beschrijfbare cd's) komen niet in aanmerking.

Heb je toch een legale versie, maar werkt WGA niet, dan kan een technisch probleem de oorzaak zijn, al komt dit niet vaak voor. Op het Microsoft-forum http://forums.microsoft.com/Genuine/ShowForum.aspx?ForumID=442 kan je je vraag (in het Engels) richten aan Microsoft. Bij problemen volstaat het echter vaak om Windows Update nog eens uit te voeren.

Daar doe ik niet aan mee!

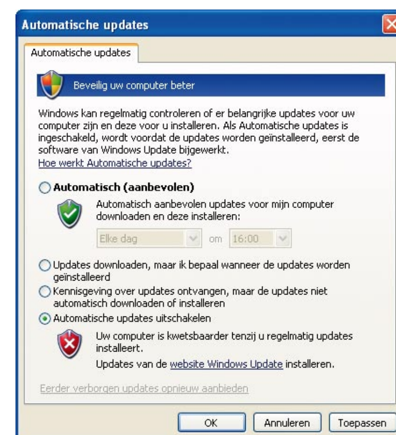
Is WGA op je systeem actief en krijg je steeds die vervelende meldingen en ballonnetjes te zien? Dan zit er niet veel anders op dan een legale productcode te kopen om van die meldingen af te geraken... Of zijn er toch alternatieven? Je kan Windows opnieuw installeren, en dan meteen de **Automatische updates** uitschakelen (via **Configuratiescherm, Automatische updates**). Dan wordt WGA nooit geïnstalleerd, maar kan je ook nooit updates of extra software bij Microsoft downloaden.

Je kan ook op internet op zoek gaan naar diverse 'tooltjes' om WGA te verwijderen. Dat werkt wel, maar je blijft kampen met hetzelfde probleem: updates en downloads zijn niet meer mogelijk. En het blijft uiteraard allemaal illegaal...

Als begin volgend jaar Windows Vista, de opvolger van XP, verschijnt, dan liggen de zaken nóg moeilijker: WGA zit namelijk ingebakken in

Windows Vista, zodat je het niet meer zal kunnen verwijderen. Ongetwijfeld zal er software verschijnen om WGA te deactiveren, maar dan zal je weer geen updates meer kunnen binnenhalen. Koop je via WGA een productcode voor Windows XP, dan kan je die niet gebruiken voor Vista! Je kan dan wel een retail-upgrade kopen in de winkel om zo je Windows XP naar Vista te upgraden.

Deactiveer Automatische updates om WGA niet binnen te halen.

CONCLUSIE

Microsoft maakt het steeds moeilijker om een illegale of niet-legitieme versie van Windows te gebruiken: na activatie is er nu ook validatie met WGA (Windows Genuine Advantage). Omzeilen kan in bepaalde gevallen nog wel, maar je moet dan belangrijke updates (en software) missen. In de toekomst wordt deze methode ook toegepast bij Office en Windows Vista, en wellicht ook bij andere software... ♦

NA WGA KOMT... OGA

WGA is nog maar de eerste stap in het actief controleren van illegale software. Binnenkort verschijnt ook OGA of Office Genuine Advantage. Die software doet precies hetzelfde als WGA, maar controleert dan je Office-licentie. Wil je bijvoorbeeld de spamfilter van Outlook bijwerken, dan zal je eerst moeten bewijzen dat Office echt van jou is. Bovendien sluit Patrick Viaene van Microsoft niet uit dat ook andere softwareontwikkelaars in de toekomst gebruik zullen maken van WGA.